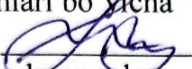

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM , FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND DAVLAT ARXITEKTURA-QURILISH UNIVERSITETI

"KELISHILGAN"
o'quv ishlari bo'yicha
prorektor
M.T. Shodmonqulov
Ro'yxatga olindi: № 99/a
«30» avgust 2024 yil

FOTOGRAMMETRIYA ASOSLARI

FAN DASTURI

Bilim sohasi: 700 000 - Muxandislik, ishlov berish va qurilish sohalari
Ta'lim sohasi: 720 000 - Ishlab chiqarish va ishlov berish soxalari
Ta'lim yo'nalishi: 60722500 - Geodeziya, kartografiya va kadastr (Qurulish)
60722800 - Kadastr (faoliyati turlari bo'yicha)

Samarqand- 2024

Kurs ma'lumotlari
Course Information Form

Modul kodi Code GEO3070	O'quv yili 2024-2025	Semestr 5	ECTS – Kreditlar 5-semestr - 3		
Modul turi Majburiy	Ta'lim tili O'zbek/rus		Auditoriya soatlari		Mustaqil ta'lim (soat/hafta) Independent Education (hour/week)
Fan nomi Title	Jami yuklama	Ma'ruza (soat/hafta) Lecture (hour/week)	Amaliy (soat/hafta) Practical (hour/week)	Laboratoriya (soat/hafta) Laboratory (hour/week)	
Fotogrammetriya asoslari	90	30/2	0	0	60/4

Dastlabki shart Prerequisite	Yo'q None
--	---------------------

Semestr Semestr	Bahorgi Fall
---------------------------	------------------------

Kurs tili Course language	O'zbek Uzbek
O'quv kursi Level of Course	Uchinchi kurs Third course
Ta'lim yo'nalishlari Course type	60722500-Geodeziya, kartografiya va kadastr (Qurulish) 60722800 -Kadastr (faoliyat turlari bo'yicha)
Kurs toifasi Course Category	Asosiy Core Courses
Dars shakli Mode of Delivery	An'anaviy (Yuzma – yuz muloqot) Face – to - face

Ma'sul kafedra Owner academic unit	Geomatika muhandisligi
Kursga ma'sul Cours Coordinator	Niyazov Voxid
O'qituvchilar Instructor(s)	Pirnazarov Islom
Yordamchilar Asistant(s)	Yoqubov Azamat

Fanni o'qitishdan maqsad Course objectives	Ushbu kursning maqsadi fotogrammetriya va uning qo'llanish sohalari, fotogrammetriyaning optik, fotografik va matematik asoslari, koordinata tizimlari va geometrik o'zgarishlar, fotogrammetriya usuli bilan o'lchash va baholash haqida asosiy ma'lumotlarni berishdan iborat.
Fanning mazmuni Course content	Fotogrammetriyaning ta'rifi, Qo'llash sohasi, Funktsiyasi va qo'llanilishi sohalari, Fotogrammetriyaning qisqacha tarixi va tasnifi, Fotogrammetriyadagi asosiy atama va tushunchalar, Geometrik asoslar, Koordinatalar tizimlari va geometrik o'zgarishlar, Proyeksiyalash usullari va markaziy proyeksiya, Optik asoslar, Ob'ektiv tizimlari, xatolar va tuzatish usullari. ,

	<p>Fotografik asoslar , Fotogrametrik kameralar va kamerani kalibrlash, Fotosuratga olish va tasvirga olish, Filtrlar, Monoskopik va stereoskopik ko'rish, Tabiiy chuqurlikni sezish, Stereoskopik ko'rish usullari, Fotogrametrik o'lchash va baholash, Fotogrametrik baholash tizimlari.</p>
<p>Tavsiya qilingan yoki talab qilinadigan adabiyotlar ro'yxati Recommended Or Required Reading</p>	<p>Asosiy adabiyotlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fotogrammetriya kafedresi Fotogrammetriya asoslari ma'ruza matnlari, YTU, 2012 y. 2. Schenk, T. Raqamli fotogrammetriya, I jild, TerraScience, 1999 yil 3. Kraus, K., Fotogrammetriya I, II, Ümmler, 1997 4. Fotogrammetriya bo'yicha qo'llanma, ASPRS, 2004 yil 5. Yaqin masofali fotogrammetriya va mashinani ko'rish, Whittles nashriyoti, 2001 yil 6. M.C. Akbarov M. , Dj. K. Muxitdinov "Fotogrammetriya" O'quv qo'llanma. T. , tafakkur Bustoni . 2015,-160 b 7. Oxunov Z. Fotogrammetriya. T., Chulpon. 2007, 160 b. 8. D. Jo'rayev, N.V.Kovalyov T., Fotogrammetriya 1- qism, o'quv qo'llanma. TAQI. 2002y. <p>Qo'shimcha adabiyotlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 9. Lobanov A.N. Fotogrammetriya. M.: "Nedra", 1984. 10. G'ulomova L.N. Aholi joylashuvini Ayerokosmik materiallar asosida o'rganish. T.: "Universitet", 1991. 11. Wilfred Linder photogrammetry A Practical Counse 2009, 211 p 12. A. Krasnoshekova, O.B.Normandskaya "Fotogrammetriya" uchebnik Izdatelstvo "Nedra", 1978g. 469str 13. V.F. Bulaviskiy, N.V. Jukova «Fotogrammetriya i distansionnoe zondirovanie territorii» Izdatelstvo TOGU 2016/ 14. A. Krasnoshekova, O.B.Normandskaya "Fotogrammetriya" uchebnik Izdatelstvo "Nedra", 1978g. 469str 15. S.A. Murashev, Ya.I. Gebgard «Aerogeodeziya» Uchebnik Izdanie «Nedra» 1978g 16. Bulaviskiy V. F. Primenenie bespilotnykh letatelnykh apparatov dlya operativnogo polucheniya aerofotosnimkov mestnosti // Elektronnoe nauchnoe izdanie «Uchyonye zametki TOGU». 2013. Tom 4. № 4. S. 1747-1755. 17. Pirnazarov I.M., Samankulov Sh.R., Manoev S. «Erni masofadan zondlash va raqamli fotogrammetriya» o'quv qo'llanma UDK 528.44, kbk: 65.32-5, j-91 170 v. <p>Axborot manbalari:</p> <ol style="list-style-type: none"> 18. www.lex.uz – O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi; 19. www.gov.uz - O'zbekiston respublikasi hukumati portali; 20. www.lex.uz - O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari ma'lumotlari Milliy bazasi; 21. www.ziyonet.uz; 22. www.colibri.ru.

	23. http //www.msu.ru/ 24. http //www.nir.ru 25. http //yet.tfi.uz/pdf/yenmcoq22_uzk.pdf 26. http //yet.tfi.uz/pdf/yenmcoq22_uzk.pdf
Tavsiya etilgan qo'shimcha dastur komponentlari Recommended Optional Program Components	Yo'q\ (bor bo'lsa yoziladi) None

Kursni o'rganish natijalari Course learning outcomes	
1	Talabalar fotogrammetrik o'lchash usullarini va ularni qo'llash sohalarini eslashadi. PO-1.2)
2	Fotogrammetriyaning optik asoslarini tushunadi. PO-1.2)
3	Fotogrammetriyaning fotografik asoslarini tushunadi. PO-1.2)
4	Fotogrammetriyaning matematik asoslarini tushunadi. PO-1.2)
5	Uch o'lchovli ko'rish usullarini tushuntiradi. PO-1.2)
6	Fotogrammetrik o'lchash va baholash usulini boshqa o'lchash usullari bilan solishtiradi. PO-1.2)

Haftalik mavzular va tegishli tayyorgarlik ishlari Weekly Subjects and Related Preparation Studies		
Hafta Week	Mavzular Themes	Resurslar Related preparation
1.	Kirish. Fotogrammetriyaning ta'rifi, qo'llanilishi va vazifasi.	Ma'ruza matnlari (1-bob)
2.	Fotogrammetriyaning qo'llanish sohalari, qisqacha tarixi va fotogrammetriya tasnifi.	1,4,7-adabiyotlar
3.	Fotogrammetriyadagi asosiy atamalar va tushunchalar va geometrik asoslar.	1,6,7-adabiyotlar
4.	Fotogrammetriyada koordinatalar sistemalari va geometrik o'zgarishlar.	1, 5, 7, 9 - adabiyotlar
5.	Proyeksiyalash usullari va centroid proyeksiyasi. Fotogrammetriya asoslari va aerofotosurat parametrlarini hisoblash.	7-adabiyot (II bob), 3- adabiyot (I bob)
6.	Optik asoslar. Aerofotoapparatlar.	1, 7, 9 – adabiyotlar
7.	linza tizimlari. Fotokameralar.	7, 9 – adabiyotlar
8.	Oraliq nazorat 1. Zamonaviy raqamli fotogrammetriya va masofadan zondlash.	7, 9 – adabiyotlar
9.	Ob'ektiv tizimidagi xatolar va tuzatish usullari. Geometrik asoslar va fotosuratlarni ichki va tashqi orientirlash yelementlari.	1,7,8,9 – adabiyotlar
10.	Fotogrammetriyada kameralar va kameralarni kalibrlash.	3,7,8,9 – adabiyotlar
11.	Fotosurat va tasvirni yozish, filtrlar. Fotosurat va tasvirni yozish, uqish va deshifirlash.	5,7,8,9 – adabiyotlar

12.	Monoskopik va stereoskopik ko'rish. Raqamli aerosur'atlarda belgilarni loyixalash, markirovka qilish va yaratish.	2, 7,8,9 - adabiyotlar
13.	Uchuvchisiz samolyot tizimidan havodan suratga olish. Tabiiy chuqurlikni idrok etish, stereoskopik ko'rish usullari, oraliq nazorat 2.	1,7,8 - adabiyotlar
14.	Fotogrametrik o'lchash va baholash. Aerosuratlarni fotogrametrik ishlov berish. Agisoft Metashape Professional.	7,8,11 - adabiyotlar
15.	PHOTOMOD fotogrametrik tizim. Ortomozaikani qurish texnologiyasi. Final	7,8,12 – adabiyotlar

Baholash jarayoni Evaluation System		
Mashg'ulot turi Activities	Soni Number	Baholash Percentage of Grade
Darsga qatnashish Attendance / participation		
Laboratoriya ishi Laboratory		
Amaliy ish (qo'shimcha vazifa) Application		
Kurs ishi Field work		
Maxsus kurs amalyoti (ish joyida) Special course internship (work placement)		
Testlar Quizzes / studio critics		
Uyga vazifani baholash Homework assignments		
Ijodiy ish (taqdimot) Presentations / jury		
Loyiha ishi Project		
Seminar Seminar / workshop		
Oraliq nazorat Mid -Terms	2	50
Yakuniy nazorat Final	1	50
O'zlashtirish ko'rsatgichi Percentage of in – term studies		50
Yakuniy imtihon bahosi Percentage of final examination		50
Jami Total		100

ECTS taqsimoti ECTS workload table			
Topshiriqlar Activities	Soni Number	Davomiyligi (soat) Duration (hour)	Umumiy yuklama Total workload

Mashg'ulot soati Course hours	15	2	30
Laboratoriya ishi Laboratory			
Amaliy ish (qo'shimcha vazifa) application			
Kurs ishi Field work			
Mustaqil ta'lim (maslahat) Study hours out of class	15	4	60
Maxsus kurs amalyoti (ish joyida) Special course internship (work placement)			
Uyga vazifani baholash Homework assignments			
Testlar / Viktorina Quizzes / studio critics			
Loyiha ishi Project			
Ijodiy ish (taqdimot) Presentations / seminar			
Oraliq nazorat Mid – terms (Examination +Examination prep. Duration)			
Yakuniy nazorat (nazorat va nazoratga tayyorlanish soati) Final (examination +examination prep.Duration)			
		Jami yuklama Total workload	90
		Jami yuklama / 30 (soat) Total workload / 30(h)	90/30=3
		Kredit ECTS credit	3

Qo'shimcha eslatmalar Extra Notes	Yo'q\ (bor bolsa yoziladi) None
---	------------------------------------

Fan dasturi Mirozo Ulug'bek nomidagi Samarqand davlat arxitektura-qurilish universitet kengashining 2024 yil ___-avgustdagi ___-sonli bayonnomasi bilan ma'qullangan.

Kafedra mudiri:

V.R.Niyazov

Tuzuvchilar:

I.M.Pirnazarov